

SVERIGE NYHETER

ALLMÄNT NYTT.

Nystrafvad almanack nästa år. Fr. o. m. 1914 börjar nystrafvningen tillämpas även i almanackan.

Skördstatistiken i Sverige se, enligt underrättelser från samtliga länder, löfvande ut.

Sveriges sparbanker voro under 1911 438 till antalet. Insättarnas medel vid årets början uppgick till 808, 391,532 kr. Hvar fjärde person håller sig med sparbanksskott.

Gåva till Riksmuseum. Framtidens kontorschefen Gustaf Peters efterlämnade efterbarn har överlämnat som gåva till Riksmuseets botaniska afdelning.

Albert Engström har valts till hedersledamot af Smålands nation i Upsala.

Vikingsborgens Gråborg på Öland skall inom den närmaste tiden till viss del restaureras.

Att stjåla 110 gränsgärdare kostade hanköpet A. H. Artander friheten under ett år, och dessutom ett års värdhög.

Indragningen bland postpersonalen har under senare tiden pågått i ganska stor utsträckning och arbete, som fordor utforts till tjänstemän af högre grad, har överfärdats till de lägre befattningsskiktarna.

Studiekulder. Enligt gjorda undersökningar existera en omfattande stor del af landets studerande utanför den lantliga skolan i riket, af den betala därför en oskäligt hög ränta.

K vitterhets akademi har till hederstafvalt valt generalen J. G. Björin.

Arméns båda flygmaskiner. Arméförvaltningen påpekar i en skrivelse till regeringen såsom oskäligt, att till regeringen äro båda flygmaskinerna fördragna sammanlagt, för ernående af full erfarenhet om dess egenskaper.

STOCKHOLMS STAD.

Till redaktör för Füzaro har utsett författaren Algot Sandberg.

Af majblomman i Stockholm såldes ca 260,000 blommor, hvilket inbringade ett netto af cirka 21,500 kr.

En vacker donation på 10,000 kr har aflidne förvaltaren J. F. Klerfack skänkt till fattiga konfirmander inom Adolf Fredriks församling.

En ögonblicklig död. Under arbete på ett järnvägsparad vid Sankt Erikshöjd blef för några dagar sedan en arbetare Jonsson öfverkörd af ett lokaltåg och omelidbart död.

Anyo stora summer tappade. En person från Tynning borttappade vid ett besök i luftvärnstaden honom några växlar för nära 10,000 kr.

Nära 600 kolonister på Barnens ö. Inalles komma i år omkring 580 Stockholmsborn att få njuta af Barnens os härliga och friska luft.

Droskbiåra. Överstatthållararbetet har nu afgjort frågan om förhöjda taxa för droskbiåra. Det är egentligen endast fråga om betalningen för väntningar, som paragraferat äro.

En ny Djurgårdspromenad. Fiskarörpet—Stora Skuggan utefter Ladugårdsdammens öfver Experimentalfältet till Roslagstull söder Djurgårdsförvaltningen till stånd.

Nattvärldens som smittkopps-spridare. Karl Axel Andersson, innehafvare af nattvärlden vid Kindstugatan 9 och ankan Sofia Kristina Lagerström, som innehar ett dylikt logi i Baggenstugatan 11, stodo för några dagar sedan tilltalade för att de inlyst en af smittkoppor angripen person utan att tillkalla läkare. Målet blef uppskjutet.

GÖTEBORGS STAD.

Göteborgs museum besöktes härom dagen af 1,100 personer.

Till riddare af Hederslegionen har utnämns afdelningsschefen i försöksregimentet Svea C. A. Heiji.

Majblomman i Göteborg gaf en nettobehållning af något mer än 15,000 kronor.

Hem från jakterna i Bortre Indien. Baron, Osborn Dikson och hr Douglas Dikson äro i hemkomma från sin jaktfärd i Cochinchina djungler.

En ensamtlevande var Trädgårdsvärdens växtlist härom kvällen, de äro mindre än 14 st. "Nattens drotsning" därstes slog ut.

Strålk har utbrutt vid A.-B. Enerotik & kompani i Krokslåt belagna fabrikk. Konflikten omfattar cirka 40 arbetare.

Dödsfall på gatan. En månperson träffades härom dagen på Torggatan af hjärtförlossning samt föll ned och dog ögonblickligen. Den aflidne var en arbetare vid namn Gustaf Andersson.

BLEKINGE.

Sölvesborg—Elmhults järnvägs sväfvande skulder och största del af aktier och obligationer har inköpts af konsortium finansmän och intresserade.

Egendomlig dödsorak. I Karlskrona lasträtt aflid hörsedd 24-årig dekorationsmålaren Gustaf Sandfrid Lindqvist efter ett svårt lidande. Han

SMÅLAND.

Telefon i Torpa. Telefonförbindelse skall anordnas mellan Torpa och Byholma järnvägsstation.

Kapten Sundstedt företog för några dagar sedan sin första uppstigning till Smålands artilleriregimentets exercisfält. Efter en lyckad start flog han i 18 minuter.

Ett försvunnet barn. En 3-årig son till en arbetare Nilsson vid Bruasjöholm bruk är sedan pingsthelgen spårlost försvunnen.

En förordande eldsvåda i Brännåsa. Långsja, odelade härom dagen böningshuset och en ladugård tillhörande K. Petersson samt en utbyggnad hos J. Teander Elhasson.

JAMTLAND.

Brunnen gästgivarvård. Under pingstidagen nedbrann i grund gästgivarvården i Håsto.

En våldig färd. Då skogvaktaren A. Henriksson i Håsto härom dagen skulle se till ett våldningsarbete vid Jordalälven och kom att stå öfver på en timmerbröt, rasade hela massan, som omfattade 6 till 8,000 stoccar, hvarvid H. kom ner bland trer och fick följa med utgör hela närheten och aflämnade för detta några nio oskadade undan den våldiga färd.

Den kuleken. Gifta Anna Carlsson i tädan i Turings socken skulle följa med sin nye kusin till en i Turings boende syster. Då de kommit ett stycke, uppmunns de af 73-årige torparen Gustaf Andersson, som äfvensom ett revolverkast först not kvinnan och sedan ett mot mannen. Omelidbart därefter höres ännu ett skott; den gamle hade skjutt sig själf. Gamlingen hade försäkrat sig i Anna Carlsson och menade att om de ej kunde gå hvarandra under lifstiden, skulle ättinstonerna döda föräna dem.

LAPPLAND.

Drunknad. En 3-årig flicka, dotter till maskinsten Holm i Kiruna, har drunknat i afloppsdyket till kraftstationen.

Massmord på renar. Härom dagen öfverkörd vid Lurikfors station ej mindre än nio stycken renar, som förrätt sig in på spåret. De dödade djuren fördes omedelbart på auktion och betalade ett renomsittpris af 1—1 kr. pr styck.

MEDELPAD.

En skadeersättning af 1,000 kr. för sjukdomar och skador, ådragna i brandkårs tjänst, begär brandsoldaten W. Lempell hos statsfullmäktige i Sundsvall.

Som redaktör för Norrskensflamman har t. v. utnämnd redaktionssekreteraren i Sundsvallstidningen Nya Samhället-Ivar Englund.

NORRBOTTEN.

Bodens garnison som egen församling. Kommandanten i Boden har inkommit med begränsningar beträffande egen kommunalstyrelse för Bodens garnison.

Automobiltrafik i Norrland. Det är en företagsam man, hr Hjälmar Edholm, som inåkt en bil för att öppna biltrafik för turisterna vid Arvidsjaur som utgångspunkt.

En lek, som slutade med döden. En tjugooårig yngling, Axel Thurfjell, rostade sig härom dagen med velocipedåkning i Luleå stads park. Hvarvid han störtade i vattnet och omkom.

VARMLAND.

Karliska praktiska skola har vid den kom som började den 15 maj, tillfölla 91 elever, 76 kvinnliga och 15 manliga.

Ny kronodomän. Regeringen har beslutat enligt önskemålet af akarna till Nora och Södra Hälsinglands skogslotter i Nysunds socken, för kronans räkning inköpa nämnda lotter.

Under ett askväder, som drog öfver östra Värmland, slog askan ned i en elektrisk kraftledning mellan Gullsprång och Kristinehamn samt rannovernas afbröts och staden Kristinehamn blef utan ljus och kraft.

VÄSTERBOTTEN.

En 85-årig änka inböränd. En bryggstugubyggnad i Långfors, Vans, nedbrann härom kvällen. Därvid inbörändes 85-åriga änkan Johansson.

Den nu aflidne saljaktan utefter Västervikens läst kust har utfallit med både gott och dåligt resultat för saljaktarna. En dag hemkom en fångst, hit till Lön med 113 salar, mest vaksal. En fångst till från Hårsånger har fångt 194 salar.

VÄSTERGÖTLAND.

En olycks händelse inträffade för några dagar sedan i Skene. En herre, som kom cyklande i landsvägen, råkade i en vågkör köra mot fru Sofia Källström, som kastades omkull och bl. a. fick högra lärbenet brukt.

Anhålten Brandstorp vid Äxvalls järnvägen får från och med i höst sitt namn ändrad till Vämslekseby.

Eldsvida. För några dagar sedan nedbrann till grunden E. Svenssons mårbarrik vid Ånderstors järnvägsstation.

Ångslakt. En ej fullt tvåårig gosse, som till stationsskrifvaren Arvid Berggren i Grästorv, ramlade här för lidet genom ett fönster från andra våningen, och ådrog sig endast några skrubår.

Ny textilfabrik. Stiftelseurkund har upprättats för ett bolag, som i Kinna socken skall idka tillverkning och försäljning af bomulls- och yllevaror. Styrelsen har sitt säte i Kinna.

SJUNSKÖTERKAN.

Ett hemiskt familjedrama. För några dagar sedan utspelades en hemsk familjedrama i Sveg. En arrendator under aktiebolaget Iggesund bruk, Jöns Svensson, dödade nämligen med en smideslagra sin hustru Karolina Svensson och dränkte sedan sig själf i Ljusnan.

BOHUSLÄN.

Skogsplantering pågick under en vecka i Fountin vid Kungälv, där under plantors ledning af folkskolebarnen utsattes ca 10,000 granplantor.

Karl X Gustafstatyen till Uddevalla. Stadsfullmäktige behandlade vid sitt senaste sammanträde grosshandlaren A. F. Cavall-Holmströms förslag att låsa till Uddevalla öfverlämnade ett monument af Karl X Gustaf till häst och Erik Dahlbäck till fots. Decemberbeslutet blef öfverklagat, men är nu det senare så affattadt, att det ej skall kunna gå samma öde till mötes.

DALARNA.

I den hoga åldern af 91 år har Pers Karin Ersdotter i Morkälby, Mora, aflidit.

Ny köping. Till k. m. har ingivits framställning af Krybo municipalsamhälle, att samhället måtte komma i åtnjutande af köpingsrättigheten.

Olycks händelse. Gamle hemmansägaren Jax Erik Persson från Svodjan i Gädder var härom dagen ute i körsör, då af någon anledning hasten blef skrämt och råkade i sken. Den gamle kastades ur åkdonet och slog sig så illa att döden följde.

DALSJÖ.

En stortflod kom i torsdags öfverifrån öfver postkontoret i Mellerud. En storm af vindar bröt igenom taket och kassalvalvet och kom ett skada en del handlingar. En i öfver våningen synslande tjänsteflicka hade lämnat en vattenkran öppen.

GOTLAND.

Bagarstråk har, emedan arbetsfvarne ej ville gå med på nytt löneafakt, utbrutt i Visby.

Odesider ridd. Under en träning räskade löjtnanten vid Gotlands artilleri E. v. Braun rida omkull. Hasten bröt i fallet nacken och dog. Löjtnant von Braun bröt ena benet och skadade ena armen.

SKÖNÄ.

Död af solstygning blef härom dagen hemmansägaredottern Emma Palmqvist i Gervalds Högrän på Gotland.

At minnet. Lärbro sparbank har anslagit 150 kronor att jämt på frivillighetens väg insamlade medel användas till anskaffande af en bauta-sten på Roskildebacke till minne af gotländingarnas seeriska strid därstädes.

SKÖNÄ.

Tre Gaffelredaktörer. Friherre Dan Åkerhjelm, Gust. Eriksson och K. M. Lindh, fyra i år 59 år.

Järnväg som går med förlust. Sala-Gästinge-Gålle järnvägsaktiebolag, har enligt styrelseberättelsen för fjolåret, en förlust af kr. 8,390.83.

HALLAND.

Grimetonns kyrka skall nu restaureras.

Skogsbrand utbröt härom dagen i Floalt, Västorp. Af de brunnna området tillhörde största delen Lilla Bjelkbygdet, Örkeljungan.

De gamla gå bort. En af Lidhults äldste medlemmar förre landbrukaren Sven Persson i Yxult har aflidit i en ålder af nära 83 år.

Elektriskt ljus från ett eget elektricitetsverk har Kungsbacks beslutat bestå sig med.

Rikt pärleiska är det i år i en liten back i Abilds socken i mellersta Halland. Några pojkar ha blifvit ågare af flera stycken pärlor af finfin kvalitet.

Ett stort jordras inträffade för några dagar sedan vid södra stranden af Lagan från Höfs grans till trakten af Sägusland eller på en sträcka af öfver 200 meter.

Stadsplanen för Oskarström. Öfvertingskommittén har haft under behandling upprättat förslag till stadsplan för Oskarströms municipalsamhälle och har ingenting därom uttänkt ännu.

HALSINGLÄN.

Massfall. Högmässgudstjänsten i Harmängers kyrka anandad pingst måste inställas af brist på åhörare.

Inbrott. Natten till pingstidagen, under det ågarinnan var borta, hade någon brutit sig in i brostugan vid Försborn invid Arbrå station. 3 kr. blef tjfnvets bytte.

Ruskigt pingstid i Wallsta. Pingstafvningen arrangerades af den s. k. "Hälsätterigen" i stationsplanen vid Wallsta ett häftigt slagsmål, vid hvilket en af ortens aktiva värdepappersägare tillfogades. Bondsman Jonas Nordin i Höf blef bakifrån lömskt knäskuren af drungen Karl Wengelin från Wallsta. Den förre transporterades till lasarettet och den senare till häktet.

HÄRJEDELEN.

Också en rånhistoria. Hemmansägaren Erik Sjöström i Tandsjö har till justitieombudsmannen insändt en

SMÅLAND.

Telefon i Torpa. Telefonförbindelse skall anordnas mellan Torpa och Byholma järnvägsstation.

Kapten Sundstedt företog för några dagar sedan sin första uppstigning till Smålands artilleriregimentets exercisfält. Efter en lyckad start flog han i 18 minuter.

Ett försvunnet barn. En 3-årig son till en arbetare Nilsson vid Bruasjöholm bruk är sedan pingsthelgen spårlost försvunnen.

En förordande eldsvåda i Brännåsa. Långsja, odelade härom dagen böningshuset och en ladugård tillhörande K. Petersson samt en utbyggnad hos J. Teander Elhasson.

JAMTLAND.

Brunnen gästgivarvård. Under pingstidagen nedbrann i grund gästgivarvården i Håsto.

En våldig färd. Då skogvaktaren A. Henriksson i Håsto härom dagen skulle se till ett våldningsarbete vid Jordalälven och kom att stå öfver på en timmerbröt, rasade hela massan, som omfattade 6 till 8,000 stoccar, hvarvid H. kom ner bland trer och fick följa med utgör hela närheten och aflämnade för detta några nio oskadade undan den våldiga färd.

Den kuleken. Gifta Anna Carlsson i tädan i Turings socken skulle följa med sin nye kusin till en i Turings boende syster. Då de kommit ett stycke, uppmunns de af 73-årige torparen Gustaf Andersson, som äfvensom ett revolverkast först not kvinnan och sedan ett mot mannen. Omelidbart därefter höres ännu ett skott; den gamle hade skjutt sig själf. Gamlingen hade försäkrat sig i Anna Carlsson och menade att om de ej kunde gå hvarandra under lifstiden, skulle ättinstonerna döda föräna dem.

LAPPLAND.

Drunknad. En 3-årig flicka, dotter till maskinsten Holm i Kiruna, har drunknat i afloppsdyket till kraftstationen.

Massmord på renar. Härom dagen öfverkörd vid Lurikfors station ej mindre än nio stycken renar, som förrätt sig in på spåret. De dödade djuren fördes omedelbart på auktion och betalade ett renomsittpris af 1—1 kr. pr styck.

MEDELPAD.

En skadeersättning af 1,000 kr. för sjukdomar och skador, ådragna i brandkårs tjänst, begär brandsoldaten W. Lempell hos statsfullmäktige i Sundsvall.

Som redaktör för Norrskensflamman har t. v. utnämnd redaktionssekreteraren i Sundsvallstidningen Nya Samhället-Ivar Englund.

NORRBOTTEN.

Bodens garnison som egen församling. Kommandanten i Boden har inkommit med begränsningar beträffande egen kommunalstyrelse för Bodens garnison.

Automobiltrafik i Norrland. Det är en företagsam man, hr Hjälmar Edholm, som inåkt en bil för att öppna biltrafik för turisterna vid Arvidsjaur som utgångspunkt.

En lek, som slutade med döden. En tjugooårig yngling, Axel Thurfjell, rostade sig härom dagen med velocipedåkning i Luleå stads park. Hvarvid han störtade i vattnet och omkom.

VARMLAND.

Karliska praktiska skola har vid den kom som började den 15 maj, tillfölla 91 elever, 76 kvinnliga och 15 manliga.

Ny kronodomän. Regeringen har beslutat enligt önskemålet af akarna till Nora och Södra Hälsinglands skogslotter i Nysunds socken, för kronans räkning inköpa nämnda lotter.

Under ett askväder, som drog öfver östra Värmland, slog askan ned i en elektrisk kraftledning mellan Gullsprång och Kristinehamn samt rannovernas afbröts och staden Kristinehamn blef utan ljus och kraft.

VÄSTERBOTTEN.

En 85-årig änka inböränd. En bryggstugubyggnad i Långfors, Vans, nedbrann härom kvällen. Därvid inbörändes 85-åriga änkan Johansson.

Den nu aflidne saljaktan utefter Västervikens läst kust har utfallit med både gott och dåligt resultat för saljaktarna. En dag hemkom en fångst, hit till Lön med 113 salar, mest vaksal. En fångst till från Hårsånger har fångt 194 salar.

VÄSTERGÖTLAND.

En olycks händelse inträffade för några dagar sedan i Skene. En herre, som kom cyklande i landsvägen, råkade i en vågkör köra mot fru Sofia Källström, som kastades omkull och bl. a. fick högra lärbenet brukt.

Anhålten Brandstorp vid Äxvalls järnvägen får från och med i höst sitt namn ändrad till Vämslekseby.

Eldsvida. För några dagar sedan nedbrann till grunden E. Svenssons mårbarrik vid Ånderstors järnvägsstation.

Ångslakt. En ej fullt tvåårig gosse, som till stationsskrifvaren Arvid Berggren i Grästorv, ramlade här för lidet genom ett fönster från andra våningen, och ådrog sig endast några skrubår.

Ny textilfabrik. Stiftelseurkund har upprättats för ett bolag, som i Kinna socken skall idka tillverkning och försäljning af bomulls- och yllevaror. Styrelsen har sitt säte i Kinna.

VÄSTMANLAND.

Salabo konstruerar aeroplan. En ung Salabo har konstruerat ett aeroplan, med hvilket flygmässuppviggning snart kommer att företagas.

Gåva till staten. Jur. kand. Sven Bergius i Stockholm har såsom gåva till kronan med full äganderätt för denna öfverlämnat sin egendom Åbohusgården i Ryterne socken.

En altarduk komponerad af Läcköns samt sunnbilder af uppfästjelson (figel Fenix) och de fyra evangelisterna, har af några Köpingsdamer skänkts till Köpings kyrka.

En sorglig händelse timade pingstdagen i Hjerta, Närke. En 2-årig dotter till lär. hovend ambråkaren Aug. Dahlbeck är från och med öfvervannemad dag spårlost försvunnen. Man tror att hon blivit drunknad i den förflutande Båstån.

Häktad. Disponenten C. J. Sjölander, fader till den i förra numret omtalade inspektör Sjölander, som äfvenledes är misstänkt för förfälskning, har nu häktats i ett afsides beläget skogstorp i Ådala by i Norrdinges socken.

En bruten man. Privatdiskontören Albert Sjödin, hvilken häktad för bedrägen i samband med de Fahlanderiska affärstransaktionerna, inför Ornsköldsviks rådhusrätt tillittills underlagt fyra ransakningar, föreföll vid senaste ransakningen, betänkligt bruten till hälsa och så för hvad som förehådes.

ÖSTERGÖTLAND.

Mosbrand. Gnistor från ett förpasserandefåg antände för några dagar sedan mossmarkerna vid Värö i närheten af Malmstätt. Den ekonomiska skadan anses som öfvertydlig.

Döden hällre än operationen. För 5 veckor sedan försvann från sitt hem i Värna socken drängen Gustaf Amundus Johansson. Han skulle för tredje gången opereras för en öronåkomma, men sökte i dess ställe hällre döden. Han har hittat hans döda kropp i sjön Vän.

Sveriges "Methusalem". I Käfersby i Östergötland, föddes den 18 februari 1582 Jon Andersson. I 40 år bodde denne man hos sina föräldrar och försörjde sig själf dels som sökenskomakare och dels som torpare. Vid 138 års ålder blef han dock så orkeslös, att han intogs i fattigstugan, och där aflid han i en ålder af 147 år och 2 månader.

NORGE.

Fackföreningarna och staten i Kristiania har öppnats förhandlingar mellan representerar för staten och järnvägsbyggnadsarbetarna om en lönetariff. Detta är första gången som staten underhandlar direkt med en fackförening.

Ny järnväg. Gjøviks statsfullmäktige hafva till statsmakterna inlämnat anhållan om beviljande af anslag för byggandet af en järnvägslinje, 40 kilometer lång mellan Gjøvik och Gudbrandsdalen. Den projekterade järnvägen kommer att betydligt förkorta afståndet mellan Kristiania och Trondhjem.

Stor sjöolycka. Ångaren Laugen, som uppehåller regulär förbindelse mellan Laurvig och Kristiania, gick den 19 i förra månad till botten vid inloppet till Laurvig. Af de ombordvarande 9 personerna räddades en. Bland de omkomna är restauratören, en svensk vid namn Lisa Nordström.

Förölyckad spetsbergsexpedition. Befälhavaren för den norska hjälpeexpeditionen, kapten Strand, som har i uppdrag att söka efter deltagarna i tyske löjtnanten Schroderstranz förölyckade expedition till Spetsbergen, har pr trädios telegraf meddelat, att han anländt till Advant bay med två af deltagarna, nämligen dr Rydinger och marinnålaren Rade. Rydinger näste sängligande dragas öfver isen. Efterforskningarna ha visat, att fyra af den tyska expeditionens medlemmar omkommit.

DANMARK.

Afliden dansk historiker. En af den danska historiska vetenskaps flitigaste skriftställare, profsten dr H. F. Rörödm, har aflidit i den höga åldern af 83 år. Bland hans många skrifter märkas "De danske og norske Studeters Deltagelse i Kjøbenhavn Forsvar".

Mördaren Madsdens dom fastställd. Viborgs landsöfverret har fastställt Horsens extra tings dom, hvarigenom häktade H. C. Madsen för mord och våldtäkt dömdes till 15 års straffarbete. I denna dom ingick straffet för mordet på Sara Lindberg i Vansta i närheten af Hårnösand men däremot icke för mordet på Dagmar Kofod i Hålsingborg.

FINLAND.

En tyk "Strindbergsturne" stadsade under början af månaden Helsingfors.

En donation på 60,000 kronor hafva fruarna M. Candelin och E. Cederhvarf ihågkommit Uleåborg med.

De finska posttjänstemännens skola förutom den vanliga semestern på en månad erhålla 15 dagars extra ledighet, dock utan aflöning.

Till representerar för svenska folkpartiets lokalfdelning i Terjorvi hafva vid partidagens utsetts kanför O. Sundblad, bondesonen Teodor Lagermans och fröken Selma Hedlund.

Ett minne från Gustaf Vasas tid. Vid gräfningar inom Gammlestaden af gamla Helsingfors för vattenverkets räkning ha hittats lämningar af grundmurar, som Finska förmanföreningens sekreterare anser tillhöra Gustaf Vasas kungsgård Stegibus.

Ingen stul. Herr X